

BETONG ROSORNA

och damen som försvann

OLOV SVEDELID

SAGA
EGMONT

BETONG ROSORNA

och damen som försvann

OLOV SVEDELID

Olov Svedelid

Betongrosorna och damen som försvann

SAGA Egmont

Betongrosorna och damen som försvann

Omslagsfoto: Shutterstock

Copyright © 1981, 2020 Olov Svedelid och SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726411232

1. E-boksutgåva, 2020

Format: EPUB 2.0

Denna bok är skyddad av upphovsrätten. Kopiering för annat än personligt bruk får enbart ske efter överenskommelse med Saga samt med författaren.

1

Tord hade förmågan att vakna när han ville, utan väckarklocka, och när han steg ur sängen kvart över fyra på morgonen kände han sig utsövd. Hans mamma sa att hon aldrig kunde förstå att en pojke som växte krävde så lite sömn och då skulle hon ändå ha blivit förskräckt om hon vetat hur litet han egentligen sov, varenda natt låg han och läste under filten med ljuset från en ficklampa.

Han tassade förbi föräldrarnas sovrum, där han hörde hur pappan låg och småsnarkade. "Jag snarkar aldrig!" brukade pappa säga med förtrytelse i rösten. Tord funderade på att låta spela in oljuden på band för att ha som bevis.

Försiktigt öppnade han ytterdörren och hakade upp låset så att han skulle kunna komma in igen utan att behöva väcka föräldrarna. Det var lite småkyligt i trappen och han drog morgonrocken tätare om sin magra kropp.

Han väntade i tio minuter. Så hörde han stegen uppifrån huset och ljudet från brevlådeinkasten, som smällde och ekade då tidningen släpptes ner eller stacks in. Det var en ung människas steg, snabba och energiska, steg som sprang i trappen.

En ung man dök upp med en tidningsväska på magen. Han var klädd i jacka och med en T-shirt under, där man kunde läsa "Ullesjö Body Building Club" i snirkliga röda bokstäver, och hans egna svällande muskler visade att han själv sysslade med sporten.

- Hej, sa Tord artigt.

Den unge mannen vinkade med handen och lät en dagstidning försvinna ner i familjens Granholms brevlåda, och Tord hoppades att pappa inte skulle vakna av det. Men det gjorde han ju aldrig annars så varför skulle han göra det denna morgon? För säkerhets skull viskade han då han talade.

- Får jag fråga dig en sak?

Tidningsbudet stannade och nickade, men kastade samtidigt en långtande blick neråt trapporna, som om han bara ville komma därifrån så fort som möjligt.

- Om du vill bli tidningskille så är du för ung, sa han.

- Det var inte alls det. Det gäller fru Nygren och hennes tidning.

- Nygren?

- Hon som bor precis där du ska stoppa ner tidningen nu.

Den unge mannen skrattade godmodigt.

- Jahadu, inte hinner man fundera över folks namn. Man kör som i en dröm, liksom. Men det stämmer. Nygren heter familjen.

- Det är ingen familj, fru Nygren bor ensam där.

- OK, då säger vi det. Vad har jag med det att göra?

Tord sänkte rösten ytterligare.

- Brukar du gå i det här huset varenda morgon?

- Tja, för det mesta. Man kör in sig på en trakt för att slippa lära sig alla nya dörrar. Ett par månader har jag väl knatat i alla fall. Hur så?

Tord pekade på fru Nygrens dörr.

- Har hon fått sin tidning varenda morgon?

- Javisst. Hon har ju prenumererat. Får inte folk sin tidning blir det ett herrans liv, dom skäller som bandhundar.

- Får du stoppa ner den gamla tidningen först innan du kan sticka in den nya? frågade Tord spämt.

Tidningsbudet rev sig i håret.

- Ja du, det där med att sticka in tidningen till hälften eller låta den dunka ner på insidan är nåt som alla diskuterar. Hur man än gör finns det dom som säger att det blir fel. Men om det brukar sitta en blaska i vägen...

Han funderade en lång stund och så nickade han långsamt.

- Fasen vet om det inte är så. Jag har för mig det. Men det händer ofta. Folk reser bort och bryr sig inte om att ändra adressen. Dom vill läsa om mord och krig och annat elände när dom kommer hem istället.

- Hur var det i morse? Stoppade du in hela tidningen eller lät du den sitta kvar på mitten?

Den unge mannen slog ut med händerna.

- Det minns jag inte! Man springer ju som en tätting i trapporna och man har helt andra saker i skallen. Men det är möjligt. Varför vill du veta det?

Tord tyckte att tidningsbudet hade varit uppriktigt mot honom och då kunde han vara likadan tillbaka.

- Jag har sett att det har suttit en tidning hela dan i brevlådan i över en vecka nu, men i går fanns ingen. Därför ville jag veta om det var hon själv som tagit tidningen eller om det var du som petade ner den helt.

- Varför inte ringa på och fråga? Det måste väl vara det enklaste.

- Det har jag gjort, men det är ingen som öppnar. Det är det jag tycker är så konstigt.

Han tassade tillbaka till sin säng i djupa tankar och la sig ovanpå filten med händerna bakom nacken och stirrade upp i taket. Det var hans bästa ställning då han ville fundera, men han måste ha varit sömnigare än han vetat om för då han vaknade igen var klockan kvart i sju.

Han gick ut i köket, där hans pappa satt och drack kaffe och åt smörgåsar med blicken i dagstidningen som låg

uppslagen framför honom. Han var klädd i sin taxiuniform, men slipsen var inte knuten och kavajen hängde fortfarande på sin galge i tamburen. Hans fru var ytterst noga med att han såg prydlig ut då han gick på sitt pass.

- Nu ska dom höja bensinen igen! grymtade han. Snart måste man väl skaffa egen oljekälla för att ha råd att köra. Hej, Tord. Akta dig för den där osten som mamma köpte i går. Den smakar bara plast.

- Den skulle vara så bra sa dom.

Tords mamma hade inte hunnit längre än till morgonrocken, men eftersom hon snart skulle gå till sitt halvtidsarbete i livsmedelsaffären i Tinglunda Centrum så tyckte hon att hon lika gärna kunde göra i ordning frukosten för "sina karlar." Tord satte sig och hällde upp mjölk och bredde en smörgås.

- Jag gillar inte det här nya margarinet heller! utbrast pappan. Det är rena vattnet.

- Det är extra kalorifattigt. Bara för att du inte ska få större kalaskula än vad du redan har.

- Kalaskula! Jag? Som skulle kunna ta på konfirmationskostymen utan att det skulle märkas.

- Visst. Om jag fick sprätta upp sömmarna först.

Tord lyssnade knappt. Det var föräldrarnas vanliga morgonkonversation, men mest skojade de med varandra. Pappan hade ett eldfängt humör, men Tord hade aldrig hört att han brutit ut mot mamma eller grälat på henne.

- Vad funderar du över, gubben min? sa mamman och strök honom över håret.

- Jag tänker på Nygren, svarade han och skar en tunn skiva av den ost som pappan kallat plastsmakig.

- Vad är det med henne?

- Jag undrar var hon är.

Hans mamma rynkade pannan och pappan snappade till sig det vanliga margarinet och bredde ett tjock lager på

den hårda smörgåsen samtidigt som han vände blad i tidningen.

- Vad menar du med det, Tord?

- Jag har inte sett henne på en vecka nu. Och tidningarna sitter kvar i brevlådan.

- Hon är väl bortrest, mumlade pappa frånvarande. Titta, Taxi vann med 3-0 i korpfbollen. Det är mina tag det. Jag minns när jag var centertank i plugget och vi skulle spela mot...

- Börjar du inte bli sen nu? undrade mamma som visste hur han brukade breda ut sig när han kom in på sina ungdomsminnen.

Han tittade på klockan och gav till ett rop och rusade upp från stolen.

- Jösses Amanda! Jag har ju en skadebesiktning om en kvart.

Han grep sin kavaj och snodde nervöst ihop slipsknuten. Så pussade han sin fru adjö, morsade åt Tord och skyndade hemifrån. Det kändes nästan dödstyst när han hade gått. Morgnarna brukade vara lite stökiga.

- Då kanske en annan kan få sig lite kaffe, sa Tords mamma och satte sig bekvämt och kände efter att hårrullarna satt kvar. Hur var det nu med fru Nygren?

- Hon verkar vara försvunnen. I alla fall tror jag inte att hon är hemma.

- Tror du inte att det är som pappa säger? Att hon har rest någonstans. Till en släkting till exempel.

Hon bredde det kalorifattiga margarinet på en smörgås, la en skiva av den kritiserade osten på och tog en rejäl tugga. Hon rynkade näsan och la ifrån sig anrättningen. Hennes man hade haft rätt. Det smakade nästan ingenting, och den smak som fanns var unken. Hon skulle ha ett och annat att säga till den som prackat på henne varorna.

- Men hon brukar ju alltid säga till dig att du ska vattna hennes blommor om hon ger sig i väg? invände Tord. Och det är ju bara på sjukhuset hon brukar vara ett par dar i stöten. Jag tycker att det är konstigt.

- Det är sant förstås, mumlade hans mamma. Men vi vet ju ingenting alls om henne egentligen. Hon är bara vår närmaste granne. Hon kan ha ordnat med någon annan som jag inte känner.

Hon log lite skuldmedvetet.

- Det är faktiskt illa att man inte känner dom som bor närmast lite bättre. Fru Nygren verkar ju vara en så rar gammal människa. Man borde ha pratat lite mer med henne. Hon har så vackra krukväxter. Hon måste prata mycket med dom för att ha fått dom så fina. Du vet väl att man måste prata med krukväxter, Tord?

Tord gled undan frågan och gick in på sitt rum för att klä sig. Han tyckte att det var underligt att både hans mamma och pappa tog så lätt på att fru Nygren tycktes vara försvunnen. Han hade en stark känsla av att hon inte var bortrest alls. Det låg något annat bakom.

Senare efter skolan utvecklade han det när han träffade de andra Betong-Rosorna i den lokal de hade för sig själva, sedan idén om ett hantverksrum för hyresgästerna hade vissnat och dött. Tord var sist av gänget och Klattas berättade med inlevelse hur tagen han hade blivit av en kokosboll sommaren innan då han följt med föräldrarna på tältsemester.

- Norrlänningarna måste ha lagt något extra i smeten, sa han drömmande, Man bet bort kokosen och så var man i paradiset. Säga vad man vill om norrlänningarna, men kokosbollar kan dom göra.

- Jag skulle inte vilja vara dina tänder! rös Nettan.

- Då skulle du ha fått vara med om mycket smarrigt. Till exempel den gången då jag chansade på en kolastång och...

- Hej Tord, hälsade Gilbert och lyste upp.

Tord var Gilberts idol, och han skulle kunna gå i döden för honom. Tord var den ende som kunde få honom att känna sig en smula klipsk. Alla satte sig på tygsäckarna, som var fyllda med små kulor och som formade sig efter den sittande. Det var Tords far som blivit eld och lågor inför möbelvaruhusets erbjudande några år tidigare och han hade köpt fem styckten. Men snart hade han funnit att säckarna inte var lämpade för medelålders ryggar och han hade skänkt samtliga till Betong-Rosorna.

- Jag vill tala med er om en sak, sa Tord.

Han lät ovanligt allvarlig och de andra blev genast en smula bekymrade, Tord var inte den som oroade sig i onödan. Gilbert, som avskydde skolan, trodde att han kommit på orsaken.

- Den nya i svenska, va? muttrade han ilsket. Hon med dom stora glasögonen. Tittar på en som om man var en fluga.

- Nej, det har inte med plagget att göra. Vi har en fru Nygren som bor på samma våningsplan som vi. Jag tror att hon är borta.

De andra såg förvånade ut. Ismet var den ende som plötsligt förstod.

- Åh. Du menar borta riktigt?

- Riktigt borta heter det, Ismet. Just det. Riktigt borta.

Ismet ville att de andra omedelbart skulle rätta honom när han sagt något fel, så att han skulle kunna lära sig svenska perfekt. Numera var det inte så ofta han sa fel, men det fanns en massa uttryck som var svåra att lära in.

- Känner vi damen ifråga? undrade Nettan.

- Ni har nog sett henne. Hon är gammal och vithårig och har alltid något trevligt att säga.

- Är det hon med svart käpp? frågade Klattas.

- Ja, hon har svart käpp.

- Men då känner jag henne, sa Klattas belåtet. En mycket angenäm bekantskap. Hon bjöd mig på kakor och hemlagad saft en gång när jag var hos dig. Kakor med chokladflarn. Sånt som river i halsen ska jag säga.

- Du tänker bara på snask! utbrast Nettan. Du får snart löständer.

- Jajamensam, men det gör inget. Dom har kommit i olika färger nu. Man kan få välja på gröna och blå och röda.

Tord berättade om sina misstankar och sitt samtal med tidningsbudet och de andra lyssnade spänt. Han hade ett sätt att tala som fick de andra med sig och de smittades av hans oro, trots att det bara var Klattas som hade träffat fru Nygren.

- Ska vi ringa polisen? undrade Nettan.

- Pappa säger att mord är det enda som polisen är intresserad av numera, menade Tord, men jag tycker att polisen ska få reda på det i alla fall.

- Känner vi nån bra och trevlig polis som inte svär åt svensk rar ungdom? funderade Klattas. Ni kommer väl ihåg den där polisens språk som vi hörde i parken förra sommaren. Hade min mamma varit med hade hon hållit för öronen på mig.

- Den polisen satte sig ju på en av dina halvsugna klubbor, invände Nettan. Han förstörde sina byxor.

- För att inte tala om hur det gick med min klubba. Rena ruinen.

- Det är bäst att vi låter någon vuxen kontakta polisen, sa Tord. Annars kanske dom inte tar det på allvar.

De såg på varandra. Vilken vuxen var lämpligast?

- Min mamma och pappa talar för dålig svenska, sa Ismet. Och polisen talar ju inte turkiska.

- Vi får försöka få mamma att göra det, sa Tord. Hon känner ju i alla fall henne lite grand. Om vi ber henne

allesammans tror jag att hon gör det. Fast vi ska kanske ge henne lite mera kött på benen...

De andra såg att han hade fått en idé. Det var inget ovanligt, eftersom han sprutade av idéer, men Gilbert svalde hänfört. Han undrade hur man bar sig åt för att få en idé. Han hade försökt så många gånger men tyckte aldrig att han hade lyckats.

- Vi går hem till mig, sa Tord. Nu vet jag hur vi ska kunna bevisa för henne att hon måste ringa polisen!